

محمد حسن نبوی

روحانیون و انتخابات

دینی، به این معرکه گام می‌نهند. بر همگان روشن است که اینان در معادلات تبلیغاتی دارای نقش انکارناپذیر بوده، قشر وسیعی از مردم، تفکرات و اظهارات آنان را به عنوان منبعی مطمئن مورد پذیرش قرار می‌دهند. از اینرو حساسیت حضور و موضعگیری مبلغان دین در این عرصه بیش‌تر جلوه‌گر می‌شود و بایسته است که با احتیاط، حزم و ژرف‌نگری، عمل کنند و به اعتماد مردم پاسخ‌دهی خداپسندانه و در شأن روحانیت ارائه کرده، مسئولیت الهی خویش را در عرصه انتخابات به انجام رسانند.

بار دیگر در آستانه برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی قرار گرفته‌ایم و آرام آرام تب تبلیغاتی انتخاباتی بالا می‌گیرد.

احزاب، گروهها و تفکرات مختلف سیاسی برای حضور در این رقابت آماده می‌شوند و برای دستیابی به اهداف سیاسی - اجتماعی خویش هر کدام شیوه و روش خاص تبلیغاتی در پیش گرفته، در گرم کردن تنور انتخابات سهیم می‌شوند.

در این گیر و دار، مبلغان دینی به عنوان سربازان امام زمان علیه السلام و پیش‌گامان حزب خدا و مدافعان ارزشهای

حضور مردم در انتخابات، همواره بر این حرکت سرنوشت ساز تأکید داشته‌اند.

امروز نیز مبلغان دینی باید مردم را به حضور فعال‌تر در انتخابات ترغیب و لحظه‌ای از این امر مهم و اساسی غفلت نورزند که آثار شوم آن در دنیا و آخرت دامنگیر خواهد بود. اگر مبلغ بخواید به گونه‌ای شایسته رسالت الهی خویش را در این زمینه انجام دهد لازم است ابتدا به بازشناسی اقشار مختلف اجتماعی - با توجه به موضوع مورد بحث - پرداخته، سپس برای هر گروه به تناسب جایگاه و نگرشهای آنان روش ویژه‌ای را برای تبلیغ انتخاب کند، سپس فعالیت خود را با رعایت حدودی که مرضی الهی است، دنبال کند.

در اینسجا از باب نمونه به بازشناسی چند گروه اجتماعی و روش ترغیب آنان می‌پردازیم. بدیهی است که مبلغین محترم در هر منطقه و محلی، با توجه به قشرهای اجتماعی محل فعالیت خود می‌توانند به تناسب، شیوه و روش خاصی را دنبال کنند.

دستیابی به این منظور مستلزم توجه به مسائلی حساس و ظریف است که اکنون در دو بخش «شیوه‌های ترغیب» و «روش انتخاب اصلح» بیان می‌گردد.

شیوه‌های ترغیب مردم

یکی از مهم‌ترین برآمدهای سیاسی، بین‌المللی انتخابات، نمایش حضور و حساسیت مردم نسبت به نظام و انقلاب است. هر چه شرکت کنندگان در انتخابات بیشتر و درصد حضور واجدین شرایط افزون‌تر باشد، علاقه و پشتیبانی مردم از نظام بیش‌تر جلوه‌گر می‌شود و کاهش حضور آنان، از دل‌سردی و عدم علاقه مردم نسبت به نظام حکایت خواهد کرد؛ از اینرو دشمنان همواره در طول سالهای پس از انقلاب، هنگام برگزاری انتخابات با استفاده از همه ابزارهای تبلیغاتی خود با بیانهای مختلف بر عدم شرکت مردم در انتخابات پای فشرده و مزدوران داخلی آنان، همین نغمه‌های شوم را سروده‌اند. در مقابل، دلسوزان نظام - از امام راحل علیه‌السلام و رهبری معظم انقلاب، شهیدان سرفراز تا دلسوزان فهیم جامعه - با شناخت صحیح بازتاب

۱. مؤمنین انقلابی

بخش بزرگی از مردم جامعه، افرادی با انگیزه‌های قوی دینی و انقلابی بوده، در هر موقعیتی که نظام اسلامی نیاز به حضور داشته؛ اعم از جنگ، پشتیبانی از جنگ، انتخابات و... پای به میدان نهاده، بی دریغ انجام وظیفه کرده‌اند. مبلغ تنها جهت ایجاد انگیزه بیشتر، به بیان تأثیر برگزاری پر شور انتخابات در حفظ و تقویت نظام پرداخته، جایگاه معنوی این حرکت را برای آنان مطرح می‌کند.

۲. مسلمانان ناراضی

گروهی دیگر در جامعه به چشم می‌خورند که از نظر مذهبی و انجام مناسک دینی افرادی مقیداند، لیکن به دلیل وجود برخی از مفاسد اجتماعی، آرام آرام از انقلاب و حساسیت نسبت به حفظ آن فاصله گرفته‌اند و گاهی به تصور آنکه باید منتظر ظهور صاحب اصلی برای اصلاح جامعه بود، نسبت به شرکت در انتخابات بی انگیزه شده‌اند.

از آنجا که این افراد معمولاً دارای انگیزه‌های دینی هستند، می‌توان با

عمق بخشیدن به آگاهی‌های آنان، عملکردشان را تصحیح کرد. از اینرو بیان مسائل ذیل برای این افراد مناسب به نظر می‌رسد:

الف) هر فرد با ایمانی همان گونه که نسبت به مسائل عبادی مکلف است، نسبت به مسائل اجتماعی نیز تکالیفی دارد که از جمله آنها، وظیفه هدایت انسانهای گمراه به راه حق می‌باشد. همچنین آیات قرآن و روایات معصومین علیهم‌السلام امر به معروف و نهی از منکر را از وظایف مسلمانان قلمداد کرده‌اند؛ از اینرو در طول تاریخ همه علماء و اندیشمندان شیعه، اهتمام وافر به گسترش صلاح و کاهش فساد داشته و در جهت نشر و گسترش معارف دینی و کاهش گناه و فساد در جامعه پیشگام بوده‌اند.

ب) آیا عدم شرکت افراد با ایمان در انتخابات، فساد را کاهش می‌دهد؟ و یا عرصه را برای حضور و حاکمیت افراد بی‌تعهد و وابسته به بیگانگان باز می‌گذارد؟ در نتیجه مفاسد و منکرات افزون‌تر و بدین وسیله معروف منکر و منکر معروف می‌گردد؟ و آیا اگر چنین

مبارزه با فساد اهتمام و جدیت داشته باشند.

۳. ناراضیان اقتصادی

گروهی به دلیل مسائلی مانند مشکلات اقتصادی، نابسامانیهای نظام اداری، مفاسد سیستمهای اجرائی، یا پرداخت مالیات و... نسبت به انقلاب و سرنوشت آن به بی تفاوت گشته، علاقه به حضور در انتخابات نشان نمی دهند. برخی از این افراد دارای انگیزه های مادی نیرومندی هستند و تصور می کنند که می توان نظامی به وجود آورد که از مردم هیچگونه مالیاتی دریافت نکرده، به آنان پولی هم از ناکجا آباد پرداخت کرد.

جهت رشد فکری این افراد، بهتر است روحانیون محترم به مسائل ذیل توجه داشته باشند:

الف) مبلغ به هیچ وجه از عملکرد سیستمهای مالیاتی و یا شهرداریها و... دفاع نکند و امکان خطا و بی عدالتی را بپذیرد.

ب) ایسن مطلب را به مخاطبان بفهماند که هیچ کشوری بدون مالیات و دریافت پول از مردم نمی تواند ادامه

اتفاقی رخ دهد، گناه این امر بر دوش آن کسانی نیست که با عدم حضور در انتخابات، زمینه رشد فساد و تباهی را فراهم ساخته اند؟

ج) بر فرض بسی اعتنائی به انتخابات و تضعیف نظام، آیا نظام دیگری که جایگزین می شود، نظامی خواهد بود که همه مفاسد را از بین خواهد برد و یا آنکه موجب سلطه و حاکمیت کفار و گسترش فساد می گردد؟

د) آیا به طور کلی در این گردونه هستی، دستیابی به جامعه ای بدون فساد امکان پذیر است؟ مگر فساد در زمان پیامبر ﷺ و امیرالمؤمنین علیه السلام به طور کلی نابود گشته بود و یا در زمان حکومت امام علیه السلام همه انسانها مجبور به صلاح می شوند؟ هرگز چنین نخواهد بود؛ بلکه حکومت صالح سعی در ترویج صلاح و کاستن از فساد دارد و این امر به معنای محو کامل فساد نخواهد بود.

ما می توانیم با شرکت در انتخابات، انسانهایی را به حاکمیت برسانیم که در جهت ترویج صلاح و

هدایت این افراد، از راههای گوناگونی استفاده کنند که در ذیل به نکاتی اشاره می‌شود:

الف) از آنجا که این افراد غالباً از جهت ایمانی ضعیف‌اند، باید به تحکیم بنیادهای ایمانی آنان پرداخته، از سویی الطاف الهی را برای آنان برشمرد تا مهر خداوند در دل آنان جای گیرد و از سوی دیگر، آنان را از عواقب شوم دنیوی و اخروی این رفتار بیم داد.

ب) معضلات، آسیبها و مشکلات اجتماعی - فرهنگی غرب را برای آنان بازگو کرد.

ج) زیسباییهای فراوانی را که جوامع اسلامی - به دلیل پایبندی به ارزشها - دارند، برای آنان تبیین نمود.

د) تبعات پذیرش زشتیها و پلیدیهای غربی و تأثیر آن بر خانواده، فرزندان و همه بافتهای اجتماعی را برای آنان تحلیل کرد.

شاید بسیاری ندانند که زشتیهای فرهنگ غرب از کودکی تا پس از مرگ گریبانگیر آدمی می‌گردد. کودکان، نوجوانان و جوانان را در لجنزار فساد

یابد، خصوصاً با توجه به نظامهای پیچیده اداری و انتظارات گسترده و به حق مردم از حکومتها.

نتیجه آنکه، هر حکومتی ایجاد شود، بالاخره پرداخت مالیات گریزناپذیر است. حال اگر این حکومت طرفدار صلاح باشد، بهتر از حکومتی است که مالیات را دریافت و در جهت ترویج ناپاکیها بکوشد.

۴. ناراضیان بی بند و بار

برخی به دلیل طرفداری از هرزگی و لجام گسیختگی، از عملکردهای ارزشی نظام ناراضی و آرزوی زندگی با هنجارهای غربی را در دل می‌پرورانند. این طیف در بین جوانان بیش‌تر دیده می‌شوند و بسیاری از عربده‌کشان طرفدار آزادی، از این دسته‌اند و سردمداران سیاست باز این دسته، با دامن زدن به احساسات بی‌منطق این گروه، برای جلب آرای آنان و ایجاد و جاهت سیاسی برای خود به تئوریزه کردن و جهانی جلوه دادن این انتظارات می‌پردازند.

مبلغین محترم می‌توانند برای

سخنرانیهای عمومی، با طرح اشکالاتی که در ذهن برخی از مخاطبان است و پاسخ متین به آنها، بستر حضور فعال تر مردم در انتخابات را فراهم سازند و در نشستهای خصوصی در صورت طرح اشکال از طرف مردم، خیلی دلسوزانه و مستدل، آنان را راهنمایی کنند.

روش انتخاب اصلح

جهت کمک به مردم، در انتخاب نیروهای صالح، مبلغ باید مسائلی را مورد توجه قرار دهد که رعایت آن لازم و ضروری به نظر می رسد:

۱. پرهیز از جناح بندی

در ترغیب مردم به حضور در انتخابات، روحانیون دارای تأثیری جدی و سرنوشت سازاند؛ از اینرو تأکید بر شرکت در انتخابات کاری بس ارزشمند و ستودنی است، لیکن بهتر است به هیچ وجه این حرکت خداپسندانه رنگ جناحی و طرفداری بی منطق از گروهی خاص و دشمنی با گروهی دیگر به خود نگیرد.

۲. اجتناب از تبلیغ برای اشخاص

دفاع و حمایت از اشخاص نیز

غوطه ور می سازد، خانواده ها را تباه می کند، و صله رحم به پراکندگی و بیگانگی تبدیل می شود.

وفاداری مرد به زن و زن به شوهر، به بی وفائی، جدائی و بلا تکلیف گزاردن فرزند منجر می شود؛ ناامنی، دزدی، آدم ربائی، و کشتن انسانها و جرم و جنایت افزایش می یابد؛ ناامیدی و خودکشی دامنگیر می شود؛

زندگیهای تنها و سرد و همنشینی و هم زیستی با سگ و گربه را به جای شب نشینیهای محبت آمیز انسانی می نشاند؛ پیران را به آسایشگاه سالمندان برای لحظه شماری زمان مرگ می فرستد و پس از مرگ هم اعضاء پیش فروش شده آدمی را در قبال مالی اندک به تاراج می گذارد.

انفاق، گذشت، ایثار، احسان، دستگیری از در ماندگان و صفای شاد بودن با خشنودی دیگران، جای خود را به آز، طمع و پول پرستی می دهد و ریاست جویی، تفرعن و کاخ سازی بر ویرانه کوچه های تهیدستان ارزش می شود.

مبلغان محترم می توانند در

**بهترین شیوه جهت دهی
به انتخاب مردم، بیان
ملاکهای انتخاب و
صلاحیت نمایندگان است،
و بیش از هر چیز، انتظار از
روحانی، معرفی ملاکهای
ارزشی، اعتقادی، اخلاقی،
اجتماعی و سیاسی بر
محور دستورات دینی
است.**

بیان گردد، و از باب نمونه، موارد خلاف
شرع که در مجلس ششم انجام شد و مشکل
سازیهای مجلس برای افراد با ایمان مطرح
گردد. و بالاخره به این مطلب پرداخته شود
که اگر عده‌ای بی صلاحیت به مجلس راه
یافتند، هر مصوبه خلاف شرع و فسادی که
انجام دهند، گریبان رأی دهندگانی که با
آگاهی چنین افرادی را انتخاب کرده‌اند،
خواهد گرفت.

برای مبلغ کار شایسته‌ای نیست و
پرهیز از این نوع رفتارها، جایگاه
پدرانه روحانی را حفظ کرده، موجب
دوری گروهی از افراد با ایمان از
مسجد و محافل دینی نمی‌گردد.

۳. معرفی ملاکهای انتخاب

بهترین شیوه جهت دهی به
انتخاب مردم، بیان ملاکهای انتخاب و
صلاحیت نمایندگان است، و بیش از
هر چیز، انتظار از روحانی، معرفی
ملاکهای ارزشی، اعتقادی، اخلاقی،
اجتماعی و سیاسی بر محور دستورات
دینی است. اگر ملاکها به خوبی و روان
و مستدل بیان شود، خصوصاً اگر بر
اساس آیات و روایات، با مردم سخن
گفته شود، مؤثرتر و کارسازتر خواهد
بود.

۴. بیان آثار انتخاب افراد فاسد

یکی دیگر از فعالیتهای بایسته
تبلیغی، آن است که تأثیر نمایندگان در
تصمیم‌گیریها و تصمیم‌سازیهای
مجلس شورای اسلامی در ابعاد
مختلف قانونگذاری، انتصاب وزیران،
نظارت بر قوه مجریه و... مطرح
گشته، و تبعات انتخاب افراد ناصالح